

ПРАВИЛА за УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА на ИП “КЕПИТЪЛ МАРКЕТС” АД

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. (1) Настоящите правила се приемат на основание чл. 82, ал. 1 от Наредба № 38 от 25.07.2007г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (Наредба № 38). изм. и доп., ДВ, бр. 89 от 11 Ноември 2011 г. и РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 ("Регламента") и Наредба № 50 от 19 Юни 2015г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им (Наредба №50)

(2) Правилата по ал. 1 имат за цел да регламентират:

1. политики и процедури за установяване на рисковете, свързани с дейностите, процедурите и системите на инвестиционния посредник (ИП), и за определяне на допусканото от инвестиционния посредник ниво на риск, ако такова може да бъде установено в организационната структура и нивата на отговорност по управлението на риска при инвестиционния посредник;

2. политики и процедури за управление и наблюдение на рисковете, свързани с дейностите, процедурите и системите на ИП в съответствие с допусканото от инвестиционния посредник за допустимо ниво на риск, при отчитане на характера, обхвата и компетентността на дейността на посредника ;

3. ефективни процедури и мерки за управление на рисковете

4. механизми за осъществяване на наблюдение върху адекватността и ефективността на политиката и процедурите по т. 1-3 и върху спазването от инвестиционния посредник и лицата, които работят по договор за инвестиционния посредник, на процедурите и мерките по тези правила, вкл. механизмите за вътрешен контрол и административните и счетоводни процедури по управлението на риска и правила и процедури за оценка и поддържане на вътрешния капитал.

5. механизми за наблюдение върху адекватността и ефективността на предприетите мерки за отстраняване на констатирани непълноти и несъответствия в политиката и процедурите по т. 1-4 и процедурите и мерките по настоящите правила, вкл. невъзможност за спазването им от лицата

ПОЛИТИКИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ, УПРАВЛЕНИЕ И НАБЛЮДЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТИТЕ И СИСТЕМИТЕ НА ИП

Чл.2. (1) Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете, свързани с дейностите и системите на ИП има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху дейността на инвестиционния посредник, включително на рисковете произтичащи от макроикономическата среда.

(2) Процедурите за оценка и управление на отделните видове риск включват:

а) идентифициране на отделните външни и вътрешни данни, факти и събития влияещи върху дейността на инвестиционния посредник;

б) идентифициране и измерване на риска;

в) мерки за управление на всеки вид риск

(3) Анализирани и наблюдавани на рисковите фактори се извършва ежедневно от служителите в звеното по управление на риска при инвестиционния посредник.

(4) Оценката на риска се извършва на база на анализ на следните компоненти:

а) основните и значими дейности при инвестиционния посредник;

б) вида и нивото/степената/на присъщите за инвестиционния посредник рискове;

в) адекватността и ефективността на политиката и процедурите по настоящите правила и върху спазването от инвестиционния посредник и лицата, които работят по договор за инвестиционния посредник, на процедурите и мерките по тези правила;

Чл.3. Рисковите фактори, които оказват влияние върху дейността на инвестиционния посредник са:

а) пазарен риск-вероятността да се понесат загуби или да не се реализира печалба под

въздействието на неблагоприятни промени в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други;

б)сетълмент риск и кредитен риск на насрещната страна и от големи експозиции-вероятността да се нарушат капиталовите изисквания на инвестиционния посредник;

в)операционен риск-вероятността да се понесат загуби в резултат на неподходящи или неправилни вътрешни процедури,грешки на длъжностни лица при инвестиционния посредник,вкл.в офисите или от вътрешни събития;

г)правен риск-вероятността да се понесат загуби в резултат на нарушения или неспазване на законите и подзаконовите нормативни актове или вътрешно-дружествените документи;

д)репутационен риск-възможността от негативни публикации и изявления в средствата за масова информация, електронните медии и др. касаещи инвестиционния посредник, верни или неверни,което да доведе до намаление на клиентската база,приходите или до завеждане на съдебни дела;

е)бизнес-риск-възможността под влиянието на различни фактори от външната среда-макроикономически, политически и други, както и от условията за работа в тази среда да се причинят негативни последици в дейността на инвестиционния посредник

ж)позиционен риск/общ и специфичен/- риск от промяната на цената на даден инструмент в резултат на фактори,свързани с емитента или в случай на деривативен инструмент-свързан с емитента на базовия инструмент, както и риска от промяната в цената на дадения инструмент поради промяна в равнището на лихвените проценти;

з)стоков риск-рискът от позиции в борсово търгувани стоки или стокови деривативни инструменти в инвестиционния и търговски портфейл на инвестиционния посредник;

и)риск от концентрация-риск от не съчетаване на падежите между експозициите и кредитната им защита, както и риска, който възниква при прилагането на техники за редукция на кредитния риск и на големите индиректни кредитни експозиции;

к)ликвиден риск-възможността инвестиционния посредник да не разполага с достатъчно средства за посрещане на задълженията си,когато те станат изискуеми и невъзможността да реализира свои активи при подходяща цена и в приемливи срокове.

л)валутен риск-рискът от промените на валутния курс на лева спрямо чуждите валути;

м)лихвен риск-риск от колебания в лихвените проценти,дотолкова доколкото лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен.

н) други рискове, свързани с дейностите, процедурите и системите на инвестиционния посредник

Кредитен риск и неизпълнение на насрещна страна

Чл.4.Кредитният риск при инвестиционните посредници има два основни компонента:

1. Риск от неизпълнение на контрагента в маржин сделки/заемни сделки/ на капиталовия пазар-валутни операции, фючърси, суапове, опции, дялове и акции;

2. Продуктов риск, който се измерва с евентуалната загуба при неизпълнение на задълженията от ответната страна в сделката.

Чл.5. Кредитният риск от контрагента е рискът контрагента по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци на сделката.

Чл. 6. Кредитният риск от контрагента възниква по:

- сделки с деривативни инструменти;
- сделки по предоставяне и получаване в заем на ценни книжа;
- маржин заемни сделки;
- транзакции с удължен сетълмент.

Чл.7. (1) При управлението и оценката на кредитния риск, инвестиционният посредник ще използва стандартизирания метод регламентиран в Наредба № 50.

(2) Съгласно обхвата на лиценза на инвестиционния посредник и компетентността и характера на дейността, извършвана от посредника, същия не извършва сделки по предоставяне и получаване в заем на финансови инструменти и маржин заемни сделки сделките по чл. 6, т.т. 2 и 3 от настоящите правила не могат да породят кредитен риск за посредника, предвид залегналите в неговия предмет на дейност ограничения, за това не се предвижда за него да възникне подобен риск.

Остатъчен риск

Чл.8.Инвестиционният посредник следи и контролира остатъчния риск, произтичащ от по-ниска ефективност от очакваната на използваните техники за редуциране на кредитния риск и на очакваната загуба.

Чл. 9.(1) Когато се отчита редуциране на кредитния риск или на очакваната загуба, инвестиционният посредник извършва и цялостна оценка на кредитния риск на базисната експозиция.

(2) Техниките, използвани за доставка на кредитна защита, действията и предприетите стъпки следва да осигуряват споразумения за кредитна защита, които са правно валидни и изпълними във всяка относима юрисдикция.

Риск от концентрация

Чл.10.(1) Рискът от концентрация е неадекватна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

(2) Управлението на този вид риск съгласно настоящите правила се осъществява като се следят ежедневно експозициите към едно лице или към група свързани клиенти.

Пазарен риск

Чл.11(1) Пазарният риск е рискът от загуби, възникващи от неблагоприятни движения в пазарните цени на дълговите /лихвените/ и капиталовите инструменти и на стоковите инструменти.

(2) Отдалечаването на една инвестиция от паричния пазар, увеличава пазарния риск и намалява стойността на инвестицията.

(3) При управлението на пазарния риск съгласно настоящите правила се спазват следните механизми: идентифициране и определяне на приемливо ниво за пазарния риск; постоянното му наблюдение; предприемане на мерки от посредника за поддържане на поетия от него пазарен риск на ниво, което да не застрашава финансовата му стабилност и интересите на неговите клиенти; изключване ползването на вътрешна информация и на конфликти на интереси.

(4) За целите на минимизирането на пазарния риск инвестиционният посредник използва следните основни процедури и методи:

- Аналитични методи за разглеждане на риска – служителите, които се занимават с анализ на тенденциите на капиталовия пазар извършват не по рядко от веднъж седмично анализ на развитието в краткосрочен план на всички значителни позиции в търговския портфейл на посредника
- независимост и разделяне на отговорностите между служителите, които управляват риска и служителите, които сключват сделките лихвен риск

Чл.12.(1) Лихвеният риск е рискът от промяна в цената на финансов инструмент в резултат на промяна в равнището на лихвените проценти в случай на търгуван дългов инструмент или дериват или в случай на капиталов инструмент или дериват поради промени на капиталовия пазар, несвързани с конкретни характеристики на отделните инструменти.

(2) Съгласно настоящите правила механизмите за управление на този риск регламентират следните мерки и правила:

- акцент върху краткосрочни и средносрочни дългови финансови инструменти за сметка на дългосрочните
- преобладаване на финансови инструменти с плаващ лихвен процент за сметка на тези с фиксиран такъв
- анализиране на динамиката на лихвените проценти върху нетния лихвен доход, което се базира на очакванията относно промените на лихвените проценти в бъдеще операционен риск.

Чл.13.(1) Операционният риск е рискът от загуба в резултат на неподходящо или неправилни вътрешни процедури, грешки на лица и системи или от вътрешни събития, включително правен риск.

(2) Операционно събитие е събитие, което може да доведе до отрицателен икономически резултат и/или до допълнителни разходи и до отклонение на реализираните от очакваните резултати от дейността.

(3) Загуба от операционно събитие е финансовият ефект, свързан с проявление на операционни събития и подлежащ на оповестяване във финансовите отчети на инвестиционния посредник, включително пропуснати ползи.

(4) Политиката и процедурите на инвестиционния посредник за установяване и управление на този риск включва:

- идентифициране на събитието, което е потенциален носител на операционния риск, което се извършва от звеното за управление на риска, със съдействието на отдела за вътрешен контрол и всяко от лицата, работещи по договор за ИП
- изготвяне на решение/я на проблема от звеното за управление на риска
- довеждане на готовото решение/я до знанието на всички участници в проблемния процес
- довеждане до знанието на отдела за вътрешен контрол на проблема, който да извърши контролна проверка след време – времето се преценява от ръководителя на отдела, но не по-късно от 1 месец от

възникване на проблема.

(5) Политиката и процедурите на инвестиционния посредник за управление и минимизиране на този

риск, освен посочените в предходната алинея действия, включва и:

1. мерки за улесняване на обработката и анализа на данни – ползва се само високо качествен специализиран софтуер, доказал своята ефективност и липса на грешки при използване, който позволява бърза и точна и надеждна обработка на постъпващата информация, включително обработка на счетоводната информация, което способства за ранното диагностициране и идентифициране на операционния риск и минимизира риска от грешки на персонала. Мерките предвиждат и използване на услугите на софтуерни специалисти за поддържане и профилактика на софтуера и.

2. Мерки за опазване и съхраняване на водената отчетност, документация и информация, предвидени подробно в правилата за вътрешната организация на посредника, с цел предотвратяване изгубването на информация.

- Информацията и отчетността, водена на магнитен носител задължително се съхранява и на втори носител, с цел предотвратяване изгубването ѝ в случай на техническа авария.

- При загуба на информация в случай на техническа авария незабавно се предприемат действия за отстраняване на аварията и възстановяване на информацията и се уведомява КФН за предприетите действия и резултата.

- цялата документация и информация, свързани с дейността, се съхранява от посредника на лесно и достъпно за ползване място

3. мерки за ограничаване на правния риск – отделът за вътрешен контрол, в съответствие с правомощията си съгласно правилата относно системата за вътрешен контрол на посредника, осъществява контрол, включително и текущ и превантивен чрез заверки на документи в случаите и в сроковете описани в Наредба № 38, с оглед наличието и съответствието на договори, нареждания, декларации, информации и цялата останала документация с изискванията на действащото законодателство.

Ликвиден риск

Чл.14.(1) Ликвидният риск, наричан още риск на финансирането е този, при който инвестиционният посредник ще срещне трудности при набавяне на финансови средства за изпълнение на ангажименти, свързани с неговата дейност. Причина за ликвидния риск може да бъде невъзможността да се реализира бързо финансов актив на стойност, близка до справедливата му стойност, както и недобро и ефективно управление на останалите рискове.

(2) Мерките и процедурите за управление на този вид риск включват:

1. намаляване до оптималния минимум на вложенията на инвестиционния посредник в слабо ликвидни и не доходоносни активи.

2. Добро и прозрачно управление на цялостната дейност на посредника, което ще минимизира риска от влошаване на неговата репутация.

3. Внимателно следене на тенденциите на пазара на финансови инструменти.

4. В договорите за доверително управление, сключвани от посредника се предвижда достатъчен срок на уведомлението за прекратяване или теглене на суми, за да може посредника безпроблемно да осигури необходимите средства

5. Поддържане на резерви – с цел покриване на непредвидени искания за теглене на средства от клиентите

6. Наблюдение на пазара на финансови инструменти и специално на позициите, чиято

ликвидност намалява и при нужда намаляване или освобождаване от тези позиции.

7. Оперативно наблюдение от звеното за управление на риска на паричните потоци и матурирещата структура на активите и пасивите на ИП в лева и валута

Чл.14а. Превенция на ликвиден риск. Възстановяване на ликвидността

(1) Ликвидният риск, съществуващ за инвестиционния посредник, е от ограничен характер, тъй като посредникът, съгласно условията за осъществяване на неговата дейност, няма право да поддържа търговски портфейл по смисъла на член 4, параграф 86 от Регламента, от една страна. ;

(2) Инвестиционният посредник стриктно спазва изискванията на чл.26 и следващите от Регламента и чл.55 от Наредба №50;

(3) Инвестиционният посредник поддържа диверсификация на депозитите в банки с цел минимизиране на риска от несъстоятелност на банка, като не повече от 40% от общата сума на депозите могат да бъдат съсредоточени в 1 банка;

(4) В допълнение, взети са мерки за ясно отделяне на средствата на клиенти от средствата – собствени на инвестиционния посредник с цел предотвратяване на неблагоприятен ефект от финансови затруднения на посредника за неговите клиенти (така например, банките, в които са разкрити клиентските сметки на инвестиционния посредник, са уведомени с изричен анекс относно собствеността на средствата в сметките, разкрити на името на посредника като мярка срещу евентуални действия от страна на кредиторите на последния);

(5) В случай на финансови затруднения на инвестиционния посредник, компанията майка "Грамакс" АД е в готовност да окаже ликвидна подкрепа до стабилизиране на състоянието на посредника.

Позиционен риск

Чл.15.(1) Позиционният риск се състои от два компонента:

1. Първият компонент е неговия специфичен риск, който е рискът от промяна в цената на даден инструмент в резултат на фактори, свързани с емитента или в случай на деривативен инструмент – свързани с емитента на базовия инструмент;

2. Вторият компонент на позиционния риск е неговият общ риск, който е рискът от промяната в цената на дадения инструмент поради промяна в равнището на лихвените проценти, когато се отнася до търгувани дългови инструменти или деривативни дългови инструменти или промяната в цената на дадения инструмент поради промени на пазара, несвързани с конкретни характеристики на отделните финансови инструменти или деривативни финансови инструменти.

(2) Процедурите и методите за управление и контрол на този риск са: определяне на ефективна структура от финансови инструменти чрез диверсификация на портфейла, гарантиращи минимизиране на потенциалните загуби от негативното движение на цените на отделните финансови инструменти в портфейла на инвестиционния посредник и портфейла на всеки отделен клиент при доверително управление, като диверсификацията се осъществява по отношение на емитенти – свързани лица, емитенти от един отрасъл, от един географски район и други.

Валутен риск

Чл.16.(1) Основният риск е от колапс на валутния борд преди присъединяването на България към единната европейска валута, вероятността от настъпване на което е много малка, поради което и риска за посредника от възникване на такъв риск е минимален.

(2) Въпреки посоченото в предходната алинея, механизмите на управление на този риск предвиждат наблюдение от звеното за управление на риска на процесите в страната в тази насока и предприемане на възможни и необходими действия в зависимост от конкретната ситуация и евентуалните очаквани последици.

Други рискове в хода на осъществяването на дейността на ИП

Чл. 17. (1) Риск, който съществува при осъществяването от ИП дейност е свързан с адекватното и ефективно съхраняването на финансовите инструменти и на паричните средства на клиентите

(2) При управлението на този риск се предприемат следните мерки за неговото установяване и минимизиране:

1. ИП, респ. лицата които работят по договор за него стриктно спазват нормативните изисквания, респ. правилата за съхранение установени в правилника за вътрешна организация, като се съхраняват фин. Инструменти и паричните средства на клиенти само в депозитарни институции, изрично посочени в ЗПФИ и Наредба № 38

2. Когато ИП открива сметка за финансови инструменти на свой клиент при трето лице, респ.

съхранява парични средства на клиенти се полага дължимата грижа за интересите на клиента при определяне на това лице и възлагането на същото да съхранява финансовите инструменти на клиента, както и периодично, но най-малко веднъж годишно, се преразглежда със същата грижа избора на тези лица и условията, при които те съхраняват финансовите инструменти на клиента, респ. Паричните средства.

3. В При определяне на лицата, където се съхраняват парични средства или финансови инструменти на клиенти ИП, респ. лицата които работят по договор за него отчитат професионалните качества и пазарната репутация на тези лица, както и нормативните изисквания и пазарните практики, свързани с държането на такива финансови инструменти, които могат да накърнят правата на клиента. Предприемат се и необходимите действия, за да се осигури, че съхраняването на финансови инструменти на негови клиенти при трето лице се извършва по начин, който гарантира идентифициране на клиентските финансови инструменти отделно от финансовите инструменти на инвестиционния посредник и на третото лице, чрез воденето на отделни сметки от това трето лице или чрез прилагането на други мерки, осигуряващи същото ниво на защита, а по отношение на паричните средства, че депозирани такива на клиенти се водят по индивидуални сметки или сметка на клиентите, отделно от паричните средства на инвестиционния посредник.

Чл. 18. (1) При възлагане на изпълнението на трето лице съществува риск от възникване на промяна в правоотношенията на инвестиционния посредник с негови клиенти или в задълженията му към тях съгласно ЗПФИ и актовете по прилагането му и от нарушаване на изискванията на ЗПФИ и на актовете по неговото прилагане.

(2) Съгласно настоящите правила, се предвиждат следните механизми и политики за установяване и минимизиране на този риск:

1. възлагане на важни оперативни функции или на инвестиционни дейности за изпълнение от трето лице се извършва само в случай, когато за ИП е обективно невъзможно да осъществява нормално своята дейност без участието на трето лице по ал. 1.

2. възлагането по т. 1 става въз основа на договор, при което ИП полага дължимата грижа за неговото сключване, действие и прекратяване, при което се отчита дали третото лице разполага с необходимите възможности, ресурси и изискуеми по закон разрешения за надеждно и професионално изпълнение на възложените му функции, дали е в състояние да извършва възложените му услуги ефективно, дали осъществява надлежен контрол върху изпълнението на възложените му функции и адекватно управлява риска, свързан с това възлагане.

3. ИП предприема съответни подходящи действия, ако е видно, че лицето по т. 1 не може да осъществява възложените му функции ефективно и в съответствие с нормативните и регулаторни изисквания, вкл. Упражнява контрол и управление на риска чрез отдела си за вътрешен контрол и управление на риска на възложените функции на третото лице, вкл. може да прекрати при необходимост договора за възлагане, без това да накърни непрекъснатостта и качеството на предоставянето на услуги на клиентите.

4. ИП следи и осигурява спазването и на всички други изисквания, ограничения и мерки, предвидени в Наредба № 38 по отношение на третото лице и действието на сключения с него договор

Чл. 19 (1) Риск, който съществува при осъществяването от ИП дейност е свързан с адекватното и ефективно осъществяване на дейността, свързана с предлаганите услуги, вкл. по приемане и изпълнение на клиентските нареждания, съответно. Предаването/подаването на нареждания за изпълнение.

(2) С оглед установяване и минимизиране на тези рискове ИП приема и прилага в дейността си Политика за определяне на клиента като професионален, непрофесионален и приемлива насрещна страна, политика за изпълнение на нарежданията на клиенти и за предаване/подаване на нареждания, политика за третиране на конфликти на интереси (в правилника за вътрешната организация), правила за системата за вътрешен контрол, сключва договорите си с клиенти на основата на общи условия, в които предоставя на клиентите максимално информация съгласно нормативните изисквания, когато е приложимо, като посочените политики, правила и общи условия и предвидените в тях мерки, правила, ограничения, забрани начини на поведение в определени ситуации и т.н. се прилагат стриктно от лицата, които работят по договор за ИП.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОТГОВОРНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕТО НА РИСКА – УСТАНОВЯВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Чл.20(1) Установяването на рисковете и тяхното управление, е свързано съответни мерки в установената в Правилата за вътрешната организация на дружеството цялостна организационна структура, която е триизмерна:

1. Съвет на директорите;

2. Изпълнителни директори;
3. Служители, работещи по договор за инвестиционния посредник.

(2) Организационната структура и нивата на отговорност по управлението на риска при инвестиционния посредник, установена в правилата за вътрешна организация на посредника, е ясно и точно разпределение и разделяне на отговорностите между всички звена в дружеството и ограничаване на движението на информация вътре в дружеството т.е. спазване на принципа на „китайска стена” и минимално разпространение на информация вътре в дружеството, с оглед предотвратяване на конфликти на интереси както между дружеството и негови клиенти, така и между самите клиенти.

(3) Целта на посочената в предходната алинея организация е да се намали риска и от „фронт рънинг” при сключване на сделки, вкл. При сключване на сделки на свързани с посредника лица за тяхна сметка, и от търговия с вътрешна информация по смисъла на Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти.

(4) Разпределението на функциите и отговорностите съгласно установените от ИП правила за вътрешна организация предвиждат строго определяне на нивото на компетентност на всяко лице, което работи по договора за дружеството, което позволява бързо установяване, на рисковете, съответно тяхното управление, свързани със системите в дружеството (система за съхраняване на документацията, система за водене на отчетност, вкл. счетоводна такава, система за изпълнение на дейностите на посредника като ИП, и изобщо цялостната система на организация в ИП)

Чл.21. (1) Съгласно настоящите правила всяко звено (отдел) участва както в установяването, така и в управлението на рисковете за с цел да се подпомага откриването и решаването на проблеми свързани с установяването на рисковете за ИП, с участието и приноса на всички служители.

(2) Съветът на директорите при инвестиционния посредник има следните отговорности по установяване и управление на рисковете:

1. Приема правила за управление на риска и следи за тяхната актуализация, съгласно чл. 1, ал. 4 от настоящите правила;

2. Приема и актуализира в сроковете посочени в тях и нормативните актове всички вътрешни актове на ИП, включително посочените в чл. 19, ал. 2 от настоящите правила;

3. Контролира рисковите фактори за инвестиционния посредник чрез обсъждане на ежемесечните доклади на звеното за контрол на риска и взема решения в границите на своите правомощия;

4. Взема решения за кадрово, софтуерно и друго осигуряване на дейностите по управление на риска.

Чл.22. Изпълнителният директор има следните отговорности по управление на риска:

1. Организира работата по правилно провеждане на приетата от Съвета на директорите политика по управление на риска;

2. Взема решения за кадрово, материално-техническо и методическо осигуряване на дейностите по управление на риска.

Чл.23.(1) Отговорност за установяване на риска се носи от съответния ръководител на отдел, а когато няма такъв от служителите на отдела, в сътрудничество с лицето от звеното за “Управление на риска”, който упражнява функциите по настоящите правила. Ръководителят на отдела, съответно. Служителите отговарят за правилната организация на дейността и работните процеси в съответния отдел;

(2) Лицата по ал. 2 изпълняват приетите стратегии и политики за управление, наблюдение и редуциране на рисковете, на които инвестиционния посредник е изложен или може да бъде изложен, включително на рисковете произтичащи от макроикономическата среда;

Чл. 24. Служителите, работещи по договор за инвестиционния посредник, имат следните отговорности свързани с управлението на риска:

1. Брокерите:

а) изпълняват функции във фронт офиса по приемане на нареждания и сключване на договори с клиенти като лица по чл. 39, ал. 1 от Наредба № 38;

б) сключват непосредствено сделки – в съответствие с прилаганата от ИП политика за изпълнение на нарежданията на клиенти и предаване/подаване на нареждания и в съответствие с всички нормативни изисквания.

в) следят за избягване на потенциални и други конфликти на интереси, а при възникване на такива, да спазват стриктно приетата с вътрешната организация политика за третиране на конфликти на интереси, вкл. при необходимост да уведомяват отдел вътрешен контрол;

г) контролират отношенията с клиенти по въпроси, свързани с депозиране, блокиране, обезпечения на финансови инструменти.

2. отдел “бек-офис”:

а) организира вярно и точно представяне на резултатите от дейността на инвестиционния посредник;

б) осъществява навременно и правилно завеждане на сделките;

в) следи ежедневно движенията на сключените сделки, откритите клиентски и спекулативни позиции, състояние на клиентските сметки и при необходимост предприема действия за разрешаване на проблемни ситуации;

г) осъществява своевременно всички контакти, вкл. размяна на електронни и други съобщения с депозитарни институции, свързани с приключване на сделките, като при грешки, забавяния или софтуерни проблеми незабавно информира звеното за контрол на риска

3. Отдел за вътрешен контрол:

а) прилага мерки и процедури за установяване на всеки риск от неизпълнение на задълженията на ИП, като осъществява постоянно наблюдение и оценява адекватността и ефективността на мерките и процедурите, предвидени в правилата за вътрешната организация на ИП, както и на предприетите мерки за отстраняване на несъответствията в дейността на инвестиционния посредник с изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му, като изпълнява функциите възложени му съгласно правилата за системата за вътрешен контрол на ИП;

б) предоставя съвети и подпомага лицата, отговорни за извършваните от инвестиционния посредник услуги и дейности, с цел гарантиране на осъществяването им в съответствие с изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му;

в) прилага тристепенен механизъм за контрол на риска: превантивен текущ и последващ.

- Превантивен контрол по отношение оценката на рисковите фактори включително чрез Организиране на професионален инструктаж на лицата по чл. 39, ал. 1, т. 2 от Наредба № 38 и на служителите в отдела за вътрешен контрол, включително Провеждане на регулярни тримесечни инструктажи на същите, както и на другите функции по превантивен контрол съгласно правилата за системата за вътрешен контрол;

- Текущ контрол, респ. последващ контрол, който включва правомощията на отдела, свързан с проверки на документи, заверки на документи, изискване на обяснения от лица, работещи по договор за ИП, постоянно оперативно наблюдение на цялостната дейност, извършвана от ИП и на функционирането на всяка една система (на съхраняване на информация, на отчетност и т.н.) и др. особено при операционния риск, където ролята на отдела за вътрешен контрол е особено важна.

- последващ контрол, изразяващ се в шесмесечна оценка на действащите в инвестиционния посредник вътрешна организация и система за вътрешен контрол, включително на правилата за вътрешната организация и на системата за вътрешен контрол чрез доклад до СД, с оглед възможността да гарантират законосъобразното функциониране на инвестиционния посредник и своевременното установяване на извършването на дейност в нарушение на нормативните изисквания, както и предложения до управителния орган за приемане на промени в тези правила, в случай че те не осигуряват в достатъчна степен изпълнението на тези изисквания,

4.отдел “Счетоводство”,

Съобразно счетоводната политика на посредника и организационната му структура следва стриктно да изпълнява следните процедури с оглед управление на риска и неговото минимизиране:

- Спазване на одобрената от Съвета на директорите счетоводна политика на инвестиционния посредник, изработена в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети;

- Вярно, точно и своевременно осчетоводяване на стопанските процеси;

- Осигуряване на необходимия информационен поток към счетоводното звено;

- Навременност на подаваната към отдел “счетоводство” информация;

- Структуриране на индивидуалния сметкоплан за целите на получаване на необходимата счетоводна информация;
- Ежедневно осчетоводяване на всички операции в инвестиционния посредник, както и преценка на финансовите инструменти, съобразно нормативните изисквания и възприетата счетоводна политика;
- Ежедневно извличане, предоставяне на съответните отдели и на ръководството на инвестиционния посредник, както и анализ на информацията за оценка на рисковете, адекватността на капитала и ликвидността на инвестиционния посредник. Ежедневно изготвяне на баланс и аналитична оборотна ведомост и справки съгласно Наредба № 50;
- Навременни корекции при допускане на грешки от различно естество в счетоводното звено;
- Надеждно съхраняване на хартиените носители на информация чрез осигуряването на подходящи помещения за това.
- Наличие на програмни продукти, целящи автоматизиране на процесите, систематизиране на информацията, улесняване достъпа на данните от първичните документи и източници и надеждното им архивиране;

АДМИНИСТРАТИВНИ И СЧЕТОВОДНИ ПРОЦЕДУРИ ПО ОЦЕНКА НА РИСКА И ВЪТРЕШНИЯ КАПИТАЛ

Чл. 25. Счетоводните процедури по отношение на управлението на рисковете и оценката на вътрешния капитал са възприети и следвани от инвестиционния посредник действия по обработка на входящата финансово-счетоводна информация, изготвяне на на ежедневна база на аналитична оборотна ведомост и отчети за финансова информация съгласно МСФО (FINREP), както и отчет за капиталова адекватност и ликвидност (COREP), чрез които се достига до оценки за нивата на риск, адекватността на капитала и ликвидността му.

Чл. 26.(1) Основна цел на счетоводните процедури е адекватното класифициране, обработка и представяне на достоверна, систематизирана и навременна информация за:

1. степента на риск, на която е изложен инвестиционният посредник;
2. необходимият капитал за покритие на поетите рискове от дейността на инвестиционния посредник.

Чл. 27. Своевременното и вярно представяне на информацията за степента на изложеност на риск и адекватността на капитала на инвестиционния посредник пред ръководителя на звеното за управление на риска и изпълнителните директори, е предпоставка за недопускане на концентрация на рискове и понасяне на финансови загуби.

Чл. 28. За осъществяване на целите, стоящи пред счетоводните процедури за управление на рисковете и оценка адекватността на капитала и ликвидността са необходими редица действия и съгласуваност с всички отдели при инвестиционния посредник.

Чл. 29. Предпоставките за правилното функциониране на счетоводните процедури са следните:

1. Спазване на одобрената от Съвета на директорите счетоводна политика на инвестиционния посредник, изработена в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети;
2. Вярно, точно и своевременно осчетоводяване на стопанските процеси;
3. Структуриране на индивидуалния сметкоплан за целите на получаване на необходимата счетоводна информация;
4. Активно взаимодействие с звеното за управление на риска и другите отдели при инвестиционния посредник за получаване на вярна и навременна информация за степента на изложеност на риск и респективно необходимото ниво на капитал, отговарящо на рисковите експозиции;
6. Организационна структура на отдел „Счетоводство“ в съответствие с нуждите на инвестиционния посредник, при ясно определени права, отговорности и нива на достъп до информацията;
8. Ежедневно изготвяне на аналитична оборотна ведомост, баланс, отчет за финансова информация съгласно МСФО (FINREP), както и отчет за капиталова адекватност и ликвидност (COREP);
9. Възможност за контрол на дейността от отдел „Вътрешен контрол“ и Изпълнителните директори на инвестиционния посредник;

Чл. 30. Инвестиционният посредник дефинира определени правила, които ще следва последователно във връзка с изчисляване на капиталовите изисквания за различните видове рискове. Така определените правила

за действие обвързват инвестиционния посредник с изискванията при пресмятането на капиталовите ангажименти за различните видове рискове.

Чл. 31. (1) Инвестиционният посредник използва като източници за ценова информация данните от регулираните пазари на ценни книжа – БФБ и други чуждестранни такива, въз основа на които се извършва ежедневна и/или ежемесечна преоценка на позициите в търговския и инвестиционния му портфейл.

(2) Източници на котировки могат да бъдат признати световни информационни агенции като REUTERS, BLOOMBERG и др. За оценка на българските държавни ценни книжа могат да се ползват котировки от първични дилъри за тях, като в този случай се изисква, да се определят дилърите и отговорните лица за събиране и обработка на информацията.

Чл. 32. За всяка от позициите във финансови инструменти, които нямат текущи котировки за цени се определя метод за пресмятане на справедливата им цена, като този метод се следва последователно и периодично се проверява неговата пригодност и адекватност.

Чл. 33. Инвестиционният посредник следва да делегира отговорности на служители, които да следят за отклонения в сетълмента по сделките с дългови инструменти, акции, валути и стоки. При разминаване на сетълмента с договорената дата, както и при наличието на кредитен риск на насрещната страна, инвестиционният посредник изчислява и поддържа собствен капитал за покритие на тези рискове.

Чл. 34. Задължението за изчисляване на капиталови изисквания за риска, свързан с валутния курс, е основание инвестиционният посредник, чрез свои служители, ежедневно да наблюдава дългите и късите си позиции в чуждестранна валута.

ПРОЦЕДУРИ ЗА ОЦЕНКА И ПОДДЪРЖАНЕ НА СТОЙНОСТТА, ВИДОВЕТЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ВЪТРЕШНИЯ КАПИТАЛ

Чл. 35. (1) Капиталът на инвестиционния посредник представлява собствените средства, които служат за покриване на рискове, възникнали във връзка с дейността му. Той гарантира изпълнението на поетите ангажименти пред контрагентите на Дружеството и е израз на ангажираността на съдружниците в стопанските процеси.

(2) Вътрешният капитал на инвестиционния посредник са финансовите ресурси, необходими за покриване на рисковете, свързани с цялостната дейност на инвестиционния посредник.

Чл. 36. (1) Собственият капитал на инвестиционния посредник представлява сбор от стойностите на капитала от първи ред и стойностите на капитала от втори ред, като същият трябва по всяко време да е минимум равен на размера на началния капитал, изискван при лицензирането на Дружеството, т.е. сумата на собственият капитал следва да е не по-малка от тази на вътрешния капитал.

(2) Размерът на вътрешния капитал се изчислява ежедневно от отдел „Счетоводство“ съгласно нормативните разпоредби, съдържащи се в Регламента и данните за отделните направления в дейността на инвестиционния посредник, за които се изисква заделяне на финансов ресурс.

(3) Необходимата сума на вътрешния капитал зависи както от текущата дейност на инвестиционния посредник, така и от дейността му в предходни години, тъй като за определени рискове, изчисленията се базират на данни от предходни финансови години.

(4) Стойността на вътрешния капитал на инвестиционния посредник се формира от следните елементи:

1. сума, необходима за покриване на капиталовите изисквания за кредитен риск, кредитен риск от контрагента и риск от разсейване;
2. сума, необходима за покриване на сетълмент риска;
3. сума, необходима за покриване на капиталовите изисквания за позиционен, валутен и стоков риск;
4. сума, необходима за покриване на капиталовите изисквания за операционен риск;
5. сума, необходима за покриване на капиталовите изисквания за риска при корекция на кредитната оценка.

(5) При изчисляване на капиталовите изисквания за кредитен риск, кредитен риск от контрагента и риск от разсейване инвестиционният посредник прилага стандартизирания подход.

(6) При изчисляване на капиталовите изисквания за сетълмент риск при сделки с дългови или капиталови инструменти, чуждестранна валута или стоки, се определя ценовата разлика, във връзка с която инвестиционният посредник е изложен на риск.

(7) При определяне на капиталовите изисквания за позиционен риск се изчислява сбора от капиталовите изисквания за общ и специфичен риск, свързан с позициите в дългови и капиталови инструменти.

(8) При определяне на капиталовите изисквания за валутен риск инвестиционният посредник изчислява сбора на общата нетна позиция в чуждестранна валута и нетната позиция в злато.

(9) При изчисляване на капиталовите изисквания за стоков риск инвестиционният посредник прилага опростения подход.

(10) При изчисляване на капиталовите изисквания за операционен риск инвестиционният посредник се прилага подхода на базисния индикатор.

(11) При изчисляване на капиталовите изисквания за риска при корекция на кредитната оценка се прилага стандартизиран метод.

ОРГАН ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРИЛАГАНИТЕ МЕРКИ И ПОЛИТИКА В НАСТОЯЩИТЕ ПРАВИЛА

Чл. 37. (1) В съответствие с чл. 1, ал. 2, т.т. 4 и 5 от настоящите правила ИП разполага с звено за управление на риска, който функционира независимо и:

а) прилага и политиката и процедурите по настоящите правила, както и функции по правилата за оценка и контрол на риска по Наредба № 50.

б) наблюдава и оценява как се прилагат мерките и процедурите, предвидени в настоящите правила в цялостната дейност на ИП и във всички изградени системи на дружеството, вкл. осъществява наблюдение върху адекватността и ефективността на политиката и процедурите и спазването им от ИП и лицата, които работят по договор за него.

в) предприема необходимите в зависимост от конкретния случай мерки за отстраняване на констатирани непълноти и несъответствия в политиката и процедурите по б.б. "а" и "б".

(2) Звеното по ал. 1 наблюдава и оценява включително адекватността и ефективността на предприетите от звеното мерки за отстраняване на констатирани непълноти и несъответствия в политиките и процедурите по чл. 1, ал. 2, т.т. 1-4 и процедурите и мерките по настоящите правила, като при необходимост прави обосновани предложения и за тяхното изменение или допълнение на СД.

(3) Настоящите правила се преглеждат и оценяват от СД най-малко веднъж годишно, който при непълноти и/или необходимост от подобряване на управлението на риска приема изменения и допълнения в същите. СД приема изменения и допълнение в настоящите правила и при всяка констатация, че това е необходимо, извън предходното изречение. При вземане на решение по предходните изречения СД взема предвид доклада по ал. Ал. 1, б."в" и предложенията по ал. 2.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. В случаите, когато ИП е възложил важни оперативни функции или инвестиционни услуги и дейности за изпълнение на трето лице по чл. 18 от настоящите правила, респ. по глава пета от Наредба № 38, настоящите правила, вкл. правомощията на звеното по чл. 37, ал. 1 се прилагат и по отношение на това трето лице с оглед ефективно управление на рисковете от това възлагане.

§ 2. Настоящата политика е приета от Съвета на директорите на ИП "КЕПИТЪЛ МАРКЕТС" АД с протокол от 31.10.2007 г. и са изменени и допълнени с Решение на Съвета на директорите на ИП "КЕПИТЪЛ МАРКЕТС" АД от 10.02.2012 год. и от 29.01.2015 година.

§ 3. Настоящата политика е одобрена от общото събрание на акционерите на ИП "КЕПИТЪЛ МАРКЕТС" АД, с решение по Протокол от _____ и е задължителна за всички лица, работещи по договор за него.

Изп. директор

/Татяна Ивова Георгиева/

/Мариана Иванова Миланова/